

I. Předpřítomný čas prostý – Present Perfect Simple

Tvar – have/has done, *vid dokonavý*

Děj, který se stal v nedávné době v minulosti; v období, které trvá doteď. Důsledek děje trvá, např.

- **I have bought a new sweater.**
- I bought a new sweater yesterday.

Typická slova, která naznačují použití předpřítomného času prostého:

Just – právě / v kladných větách a otázkách/

- **I have just done it.** – Právě jsem to udělal.
- **Have they just arrived?** – Zrovna přijeli?

Already – už, již / *pozor problematické slovo, používá se tehdy, když se něco stalo dříve než se očekávalo, a je to překvapení.* / Nevyskytuje se v záporných větách.

- Could you please buy me that pair of shoes?
- **I have already bought them for you.** – Už jsem ti je koupila.
- **Have you done it already !?!** – Ty už jsi to udělal!?! / *spíše než o otázku se jedná o větu zvolací/*

Yet

Používá se v záporných větách oznamovacích a v otázkách, na něž není známa odpověď.

- **Have you done it yet?** – Už jsi to udělal?
- **Yes, I have done it.**
- **No, I haven't done it /yet/.**
- **I haven't spoken to him yet.**

Ever, never

Ever – někdy, vůbec. Používá se v otázkách, ne v odpovědích.

- **Have you ever flown by plane?**
- **I have flown by plane three times.**
- **Have you ever been TO Canada?**
- **No, I have never been TO Canada.**
- **Has he written many books?** / *autor ještě žije a existuje možnost, že bude v psaní pokračovat/*. **Yes, he has written many good books.**

!!! Pozor:

- **Did he write many good books?** / *autor buď nežije nebo skončil s psaním/*
- **Václav Havel has written 7 plays.**
- **W. Shakespeare wrote 7 plays.**

Recently, in the last three days, in the past month, always

/Ačkoliv některé z výrazů obsahují typická slova pro čas minulý, zde se jedná o časové období, které ještě neskončilo. Použije se tudíž předpřítomný čas/

- **I haven't seen him recently.**
- **He has phoned me 16 times in the past month.**/ e.g. from Feb 12 to March 12/
- **I haven't studied much in the past month.**
- **He has always lived in this town.** / V tomto městě bydlí odjakživa/

This month, this year, today.....

/ opět se jedná o období, které ještě neskončilo, a děj se v něm ještě může opakovat/

- **I have seen him 6 times today.**
- **He has been to Africa 8 times.**
- **He has come late again today.**

!!! Pozor:

- **I saw him 6 times yesterday.**
- **He was in Africa 8 times last year.**
- **He came late again yesterday.**

Záleží také na úhlu pohledu:

- **I have eaten only one sandwich today.** . /chystám se ještě jíst/
- **I ate only one sandwich today.** / už dnes nebudu jíst/

Rozdíl: been, gone

- **Jim is away on holiday. He has gone to Spain.** / odjel do Španělska a je tam nebo na cestě tam či zpět./
- **Jane is back from holiday now. She has been to Italy.** / byla v Itálii, ale je zpátky; pozor předložka **to**, pokud použijete předložku **in** , pak se jedná o tento výraz:
- **She has been in Italy for 3 weeks.** – Už je v Itálii 3 týdny. /patří do učiva o předpřítomném času průběhovém, podkapitola : slovesa, která netvoří průběhový tvar./

Obdobně:

- **He has been shopping.** Byl nakupovat / je zpátky/
- **He has gone shopping.** Odešel nakupovat. /právě nakupuje nebo je na cestě./

Další typické použití:

- **This is the first time I have driven a tractor.** – To je poprvé, co řídím traktor. / This is the first time I am driving a tractor.
- **This is the first time she has spoken Chinese.** – To je poprvé, co mluví čínsky.

II. Předpřítomný čas průběhový – Present Perfect Continuous / Progressive

A. I have been sitting here for three hours.

B. Why is he so red? He has been running.

Na rozdíl od předpřítomného času prostého se jedná o děj nedokonavý:

Ad A, - jedná se o děj, který začal v určité době v minulosti, probíhal doted', probíhá v tomto okamžiku a s největší pravděpodobností bude probíhat i do budoucna. Nejčastější časové předložky jsou: *for, since*. Do češtiny se překládá **přítomným časem**.

- **I have been sitting here *for* three hours.** = Sedím tu už tři hodiny.
- **She has been sitting here *since* the morning.** = Sedí tu už od rána.

Po časových předložkách může následovat *i vedlejší věta časová*:

- **I have been studying Spanish since my brother emigrated to Spain.** = Učím se španělsky od doby, co můj bratr emigroval do Španělska.

Možné jsou i věty, které neobsahují *for* nebo *since*. Jedná se zejména o *otázky*:

- **How long have you been designing cars?** = Jak dlouho navrhuješ auta?
- **How long has she been going out with him? She has been going out with him for 5 months.** = Jak dlouho s ním chodí? Chodí s ním 5 měsíců.

Existují i věty, které mají *since* bez časového údaje.

He has been studying it since. – Od té doby to studuje.

Ad B, - jedná se o děj, který začal i skončil v minulosti, ale jeho následky trvají doted'. Děj je nedokonavý. Do češtiny se překládá **minulým časem**.

- **Why is he so red? He has been running.** = Proč je tak červený? Běžel.
- **Why are you so wet? I have been bathing my child.** = Proč jsi tak mokrá? Koupal jsem své dítě.
- **Why are you so tired? Have you been working a lot ?** = Proč jsi tak unavený? Pracoval jsi hodně?

Srovnej čas předpřítomný průběhový a předpřítomný prostý:

- **I have been writing a book since last December.** = Od prosince píšu knihu.
- **I have written 5 chapters already .** = Napsal jsem už 5 kapitol.
- **Why are you so red? Have you been running?** = Proč jsi tak červený? Běžel jsi?
- **Yes, I have run 7 miles.** = Jo, uběhl jsem 7 mil.

Situace, v nichž by se podle výše zmíněných pravidel měl použít předpřítomný čas průběhový, ale použije se pouze předpřítomný čas prostý, neboť daná slovesa průběhový tvar netvoří:

Know:

- **How long have you known them? I have known them since the spring 1989 .** = Jak dlouho je znáš? Zním je od jara 1989.
- **Have you known her long?** = Zním ji dlouho?

Have : /pokud znamená vlastnictví/

- **I have had this watch since my birthday.** = Mám tyto hodinky od svých narozenin.
- **How long has she had the dog?** = Jak dlouho má toho psa?

Pokud have neznámá vlastnictví, použije se čas průběhový:

have a shower -sprchovat se

- **I have been having a shower for 25 minutes.** = Sprchuju se už 25 minut.

have an argument – hádat se

- **They have been having an argument for 2 hours.** = Hárají se už 2 hodiny.

Be:

- **She has been an actress all her life.** = Celý život je herečkou.
- **How long have you been a teacher?** = Jak dlouho jsi učitelem?
- **She has been in Italy for 3 weeks.** = Je v Itálii už 3 týdny.

III. Předminulý čas prostý – Past Perfect Simple

Tvar..... had done, *vid dokonavý*

Proběhl před jiným dějem v minulosti..

Pokud povídáme příběh, v němž všechny položky děje jdou chronologicky za sebou, používáme jen minulý čas prostý. V okamžiku, kdy se musíme vrátit a zmínit věc, která se již stala, používáme předminulý čas. Posluchači či čtenáři signalizujeme návrat do minulosti.

Příklad chronologického příběhu:

- **I did my homework, went to bed, woke up the next day, went to school and handed in my homework.**

Příklad použití času předminulého:

- **I went to bed, woke up the next day, went to school and handed in my homework which I had done the previous night/ the night before.**

Je časem minulým prostým či předpřítomným prostým v minulosti. /viz nepřímá řeč/

- **Who is that woman? I have never seen her here before.** / vztahuje se do teď/
- **I didn't know who this woman was. I had never seen her before.** / vztahuje se do určitého okamžiku v minulosti/

Obdobný příklad:

- **We aren't hungry. We have just had lunch.** /do teď/
- **We were not hungry. We had just had lunch.**

Rozdíl mezi *I had done* a *I did*:

- **Was Tom at the party when you arrived? No, he had already gone home.** / neviděli jsme se, nezastihl jsem ho./
- **Was Tom at the party when you arrived? Yes, but he went home soon afterwards.** / potkali jsme se tam, ale on šel brzy nato domů/
- **Ann had just got home when I phoned. She had been in London.** – Když jsem volal, Anna se právě vrátila domů. Byla /předtím/ v Londýně.
- **Ann wasn't at home when I phoned. She was in London.** – Když jsem volal, Anna nebyla doma. Byla v Londýně.

IV. Předminulý čas průběhový – Past Perfect Continuous/ Continuous

Tvar.....had been doing, *vid nedokonavý*

- **Yesterday morning I got up and looked out of the window. The sun was shining but the ground was very wet. It had been raining.** –Pršelo.

Explanation: It wasn't raining when I looked out of the window; the sun was shining. But it had been raining before. That's why the ground was wet.

Obdobně:

- **I was very tired when I arrived home. I had been working hard all day.**

Něco se dělo po určité době, před jiným dějem v minulosti:

- **Ken gave up smoking two years ago. He had been smoking for 30 years.** – Ken přestal kouřit před 30 lety. Kouřil /tehdy, před 2 lety/ 30 let.

Jedná se o čas předpřítomný průběhový v minulosti.

- **I hope the bus comes soon. I have been waiting for 20 minutes.**
- **At last the bus came.** / Nakonec autobus přijel/. **I had been waiting for 20 minutes.** / Čekal jsem už 20 minut/

Rozdíl mezi had been doing a was doing:

- **It wasn't raining when we went out. The sun was shining. But it had been raining; so the ground was wet.**